

А Н К Е Т А

I. Какво очаквате от стратегията за национална сигурност? Посочете поне три, най-важни според Вас, послания.

- 1. Политиците да приемат ясен ангажимент; да се легитимира мястото на РБ в общата система за сигурност на ЕС и НАТО.*
- 2. Да формулират ясни аспекти на НС и участието на институциите; да се установи единно разбиране за секторите за сигурност и отбрана; запазване на националните ценности; създаване на модел на поведение в областта на НС; да се дефинират ясно целите в сектора отбрана.*
- 3. Да дава практически насоки за работа , в т.ч. и да уржда междуведомствените отношения в рамките на сигурността; да разпредели отговорностите , мисиите и задачите на всички основни участници, като ги закрепя нормативно.*
- 4. РБ да играе активна роля за политиката на НАТО и ЕС в разширения Черноморски регион.*
- 5. Да представя националните интереси и цели пред света.*
- 6. Да консолидира и укрепи системата на НС; да задава ресурсно реалистични цели; да изисква според целеполагането необходимите ресурси; да ускори изграждането на съвременни отбранителни способности.*
- 7. Сигурност на гражданина на приемлива цена.*

II. Кои според вас са най- големите трудности при определянето на националните интереси и цели? Посочете три от най-значимите.

- 1. Формулирането на мисията и визията за развитието на България; липсата на ясно формулиран национален идеал; неточно формулиране на целите и начините на реализацията им; чести промени в стратегическата среда.*
- 2. Старото мислене по отношение на националната сигурност; неизчистени отношения с Русия.*
- 3. Необходимост от частичен отказ от суверинитета, за сметка на общата сигурност в рамките на НАТО и ЕС.*
- 4. Различия във визиите на основните политически партии за бъдещето на страната; силната политизация на обществото; приемат се обикновено конюнктурни документи; съзнателно разединяване на обществото и пречатстване създаването на средна класа и истинско гражданско общество.*
- 5. Не приключилият преход към демокрация и пазарна икономика; липсата на истински политически елит; доминиращо влияние до сега в този сектор на бившата Б КП и ръководените от нея бивши специални служби.*

- 6 *Политическите противоречия, отразяващи чужди интереси; деструктивно влияние на външни сили, заинтересовани от саботирането на евроатлантическата интеграция на страната.*
- 7 *Икономически перманентната преходна криза и неграмотните и псевдо-научни подходи при решаване проблемите на сигурността .*
- 8 *Демографския фактор и имиграционната ни политика.*
- 9 *Ниска използваемост на академичния и експертния потенциал на страната.*

III. Кои са предимствата и кои недостатъците на структурата и отговорностите на настоящата система за сигурност на Р.България?

Моля посочете поне по три от всяка една.

А) Предимства:

1. *Отразява сравнително вярно стратегическата среда за периода на нейното приемане. Съхранява традициите.*
2. *Залага преди всичко на силовите структури, но позволява включването и на цивилни и неправителствени елементи; правилна международна ориентация .*
3. *Възприетият като цяло „западен модел“; приети са определени документи след нейното утвърждаване – военна доктрина, ЗОВС, наличие на секторни стратегии /макар с недостатъци/ и др.*
4. *По-общите формулировки, даващи по-свободно тълкуване и лесно пригаждане към конкретни цели; подготовка за последващо развитие на базата документи по НС.*
5. *Системата ни за сигурност е в рамките на НАТО и ЕС; добри отношения със съседните държави.*

Б) Недостатъци:

1. *Разпокъсаност; много общи формулировки; липса на ресурсна рамка или неадекватна такава; не гарантира и не генерира сигурност, позволява политическо заиграване и компроматицина.*
2. *Все още е прекалено национална, въпреки членството ни в НАТО и ЕС; липсва вътрешна спойка между субектите на сигурността , липса на междуведомствено сътрудничество/координация, съществува преплитане на функции и отговорности, дори противоборство; прекалено е „полицейска“-неясни задачи на въоръжените сили; слабо участие на неправителствения сектор.*
3. *Несвършена работа в реформите в сектора сигурност; ниско ниво на интегрираност в сектора сигурност; голям брой на секторните стратегии, което води до разпокъсаност.*
4. *Не позволява развитие на другите документи ,свързани с НС; развива или предполага ликвидирането на националния ВПК , което би засилило външната ни зависимост.*

5. *Постоянни и недотам обосновани реформи в сектора за сигурност; непълнота в законодателната база на сектора; препокриване на функции и недобро взаимодействие между институциите.*
6. *Незадоволителна е ролята на Консултативния съвет за НС при президента.*
7. *Няма механизъм за осигуряване на обществена подкрепа.*

В) Ако имате ли предложения, моля опишете

1. *Да се нарича „Национална стратегия за сигурност”; да се предвидят мерки за по-пълно интегриране и оперативна съвместимост в рамките на НАТО и ЕС; да се отвори възможност за военна интеграция на тактическо и оперативно ниво със съседите ; да води до обединяване на усилията в региона с цел по-голяма ефективност и намаляване на разходите.*
2. *Да подпомага и укрепва националните институции, предприятия и фирми; да засилва държавната поддръжка в областта на НС ; Президентът трябва да има по-широки контролни и по-малко „изпълнителски” функции; повече правомощия на Парламента.*
3. *Постановките да бъдат кратки, точни и ясни , да бъдат подкрепени с прогностични изводи. Да не касае само силовите институции , а да бъде всеобхватна.*
4. *Дасе подложи на обсъждане на кръгла маса не само военния аспект, но и другите секторни политики от сигурността .*
5. *Да се заложи развитието на военния резерв, от типа „Национална гвардия”.*

IV. Моля, вижте приложението в анкетата. Посочете три предимства и три недостатъка на предложената структура на документа.

Ако имате друго, моля опишете.

А) Предимства:

1. *Добре структурирана ;обхваща почти всичко.*
2. *Създава основа за започване на работа; стартира процеса своевременно.*
3. *Съдържа конкретни предназначения за действие.*
4. *Обърнато е внимание на стратегията в енергийната сигурност и тази в киберпространството.*

Б) Недостатъци:

- 1 *Липсва по-подробна оценка на външната среда , както и миграцията и критичната инфраструктура; кое ще ни отличава от НАТО; липсва приоритета „наука”; решаването на демографския проблем; участието на гражданското обществосдружения, съюзи, резерва.*
2. *Липсва базов политически документ, като основа за разработка на стратегията; не е отразена рамката на поетите ангажименти към НАТО и ЕС.*

3 Липсва конкретика за националните интереси ; разделение на интересите на жизненоважни и стратегически; няма го гражданина като обект субект на НС.
4. Прекалено обширна, което предполага изготвянето на голям по обем документ; според други-непълнота на елементите на НС.

В) Ако имате предложения, моля опишете

1. Ясен политически и персонален ангажимент на държавното ръководство. Изготвяне на стратегически анализ; изготвяне на опции, стратегически алтернативи; обсъждане на отделни елементи от стратегията. Да се използва опита на НАТО , при разработката на СНС;
- 2 Да бъде съобразена с новата стратегия на НАТО и тази на ЕС; да дефинира ясно на национално стратегическо ниво отговорностите, мисиите и задачите в международен, регионален и национален обхват.
3. Да се дефинират малко на брой , но всеобхватни национални стратегически интереси; да има следващо ниво- „важни интереси”, чрез които да се реализират първите; да бъде кратка и ясна.
4. Роля и място на частните компании в сектора за сигурност.
5. Да се търси адекватност и гъвкавост при реализиране на стратегията.
6. Да се създаде работна група от експерти –държавни чиновници и от неправителствения сектор за разработка и обсъждане на готовите документи по сигурността.

V. Кои са според Вас най-важните ценности и стратегически цели, които следва да намерят място в Стратегията за национална сигурност?

А) Ценности:

1. Консумиране на максимум сигурност от членството ни в НАТО и ЕС.
2. Получаване на синергичен ефект в региона въз основата на по-задълбочена интеграция; намаляване на разходите и оптимално използване на ресурсите в условията на трансформация.
3. Национална идентичност; индивидуална свобода; обществено благоденствие ; евроатлантическите и общочовешките ценности; равенство във възможностите; интегритет на личността и обществото.
4. Формулиране на главната ценност: гарантиране сигурността на българския гражданин, на неговата свобода, лично достойнство; осигуряване на по-благоприятни външни и вътрешни условия за икономически и културно просперираща нация.
5. Добро управление: прозрачно, отчитащо се, в интерес и с участие на обществото; баланс между интересите на държавата и отделния гражданин.

Б) Стратегически цели :

1. Гарантиране на устойчиво демократично развитие на страната .

2. Гарантиране на сигурност в целия спектър-от индивида до държавата като цяло; на суверинитет и териториална цялост.
3. Защита на българския национален интерес в международен, коалиционен и европейски план в обзрим период и в перспектива; недопускане нарушаването на жизнено важни интереси.
4. Изграждане на ефективно функционираща система за национална сигурност за гарантиране на вътрешен ред-за осигуряване на условия за икономически и социален просперитет и прогрес.
5. Да консолидира обществото по основните ценности.
6. Съхранение и развитие на културното и духовното наследство.

VI. Стратегията за национална сигурност следва да бъде разработена след приемането на новата Стратегическата концепция на Алианса. Моля заградете Вашето предложение :

Паралелно 5 %

Да 35 %

Не 60 %

ПРИМЕРНА СТРУКТУРА НА СТРАТЕГИЯТА

Общи положения

Национална кауза и национални интереси (Жизнено важни и стратегически), ценности и принципи на политиката за национална сигурност; определение за НС.

1. Среда за сигурност: предизвикателства, рискове, заплахи

А/ Външна среда на сигурност

Б/ Вътрешна среда за сигурност

- Функциониране на обществените и държавните институции;
- Финанси и икономика;
- Социални проблеми;
- Околна среда;

2. Основните елементи на Стратегията за национална сигурност

на страната:

- Външнополитически;
- Икономически;
- Вътрешнополитически и социални
- Военни.

3. Прогнози за средата за сигурност

4. Необходимост от стратегическа рамка за отговор

5. Стратегически цели на политиката за сигурност и основни

действия за тяхното постигане.

- В областта на външна политика;
- В отбранителна политика;
- В политиката по вътрешна сигурност, в т.ч. и политиката за управление при кризи;
- В икономическата и финансовата политика, **особено внимание енергийната сигурност;**

- В информационното пространство, с особено внимание –в киберпространството;
- В областта на човешки фактор (социална сигурност -+ и стабилност; междуетнически отношения; миграционна политика; екология; демографски проблеми, както и образование, наука, технологии, иновации)

6. Система за национална сигурност

А/ Общо управление и структура на елементите по институции

Б/ Капацитет на системата за национална сигурност : Концептуален нормативен; институционален; кадрови.

В/ логистично (Финансово и ресурсно снабдяване на системата за национална сигурност)

Г/ Контрол и отчетност на органите с преки отговорности към системата за национална сигурност